

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
ТАВРІЙСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО»
циклова комісія економіко-управлінських та соціальних дисциплін**

ПОГОДЖЕНО

Голова НМР коледжу

 Аліна МАРКОВА

«26» вересня 2022р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор коледжу

 Маргарита РОМАНОВА

« 26 » вересня 2022 р.

ПРОГРАМА

кваліфікаційного іспиту

**для випускників освітньо-професійного ступеня фаховий молодший
бакалавр**

**за ОПІ Організація обслуговування на транспорті
спеціальності 073 Менеджмент**

Київ – 2022р.

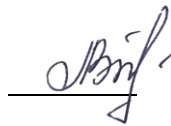
Програма кваліфікаційного іспиту для випускників освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр за ОПП Організація обслуговування на транспорті та відповідає Стандарту фахової передвищої освіти галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 073 Менеджмент затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 22.06.2021 року № 697

РОЗРОБНИК: Людмила САРНАВСЬКА, викладач вищої категорії,
старший викладач
Олена КУЧМА, викладач вищої категорії
Єлизавета Зайчук, викладач II категорії

Програму кваліфікаційного іспиту схвалено на засіданні циклової комісії економіко-управлінських та соціальних дисциплін

Протокол № 2 від «22» вересня 2022 р.

Голова циклової комісії

Людмила САРНАВСЬКА

Розглянуто і рекомендовано до затвердження навчально-методичною радою коледжу

Протокол № 2 від «26» вересня 2022 р.

Голова НМР Аліна МАРКОВА

ЗМІСТ

1. Загальні положення	3
2. Єдині критерії екзаменаційних оцінок і методика оцінки результатів кваліфікаційного іспиту	4
3. Зміст програми кваліфікаційного іспиту	5

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Атестація здобувачів освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр за освітньо-професійною програмою Організація обслуговування на транспорті спеціальності 073 Менеджмент у Відокремленому структурному підрозділі «Київський фаховий коледж

міського господарства Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського» здійснюється відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Постанови КМУ № 497 від 19.05.2021 року «Про атестацію здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту» та інших нормативно-правових документів з питань фахової передвищої освіти, а також Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у ВСП «КФКМГ ТНУ ім. В. І. Вернадського».

Мета кваліфікаційного іспиту (КІ) – є вимірювання та оцінювання результатів навчання, досягнутих здобувачем освіти за підсумками опанування освітньо-професійної програми

Кваліфікаційний іспит за ОПП Організація обслуговування на транспорті передбачає виконання комплексу атестаційних завдань і є адекватною формою кваліфікаційних випробувань щодо об'єктивного рівня якості освітньої та професійної підготовки випускників ВСП «КФКМГ ТНУ ім. В.І.Вернадського».

Програма іспиту відбиває специфіку періоду формування ринкової економіки в Україні і передбачає готовність здобувачів освіти аналізувати економічні, організаційні та управлінські процеси, визначати завдання виробничої, комерційної, інвестиційної та інших напрямів фінансово-господарської діяльності транспортних підприємств, здійснювати необхідні розрахунки, давати оцінку управлінським рішенням та їх наслідкам, в тому числі з використанням інформаційних технологій.

Кваліфікаційний іспит має комплексний характер і містить питання з усіх дисциплін, які формують профіль фахівця

1. Менеджмент на транспорті
2. Технологія і організація перевезень
3. Маркетинг транспортних послуг
4. Логістика
5. Комерційна діяльність на транспорті

Програма вимагає спеціальних знань, знань законодавчих актів і інструктивних матеріалів. Тому, під час підготовки до кваліфікаційного іспиту в процесі його проведення рекомендується користуватися програмами окремих курсів та необхідними нормативно-правовими документами, перелік яких наведено у списку рекомендованої літератури.

Засобами оцінювання рівня професійних знань, умінь та навичок фахового молодшого бакалавра з менеджменту, ступеня сформованості його інтегральних, загальних та спеціальних компетентностей є: теоретичні питання (тести) та практичні ситуаційні комплексні завдання. Форма кваліфікаційного випробування – письмова.

2. ЄДИНІ КРИТЕРІЇ ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ОЦІНОК І МЕТОДИКА ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТІВ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Екзаменаційна робота оцінюється 4-ох бальною системою. Для зручності оцінювання тестового завдання використовується 100-бальна система. Кожний варіант завдання екзаменаційної роботи складається із 50 тестів і ситуаційного комплексного завдання. Із усіх представлених на кожен тест відповідей здобувач освіти має обрати одну, яку він вважає вірною. Кожна правильно обрана відповідь за тести оцінюється в 2 бали. Неправильна

відповідь балів не дає. Тобто загальна сума усіх тестів оцінюється максимум в 100 балів. Для переводу сумарної оцінки із 100-бальної системи в чотирибальну використовується перерахункова шкала (табл.1.)

Таблиця 1.

Оцінювання *тестових завдань* за національною шкалою

Кількість правильних відповідей	Бали	Оцінка за національною шкалою
45-50	90-100	відмінно
26-44	52-88	добре
10-25	20-50	задовільно
0-9	0-18	незадовільно

Оцінювання результатів ситуаційного комплексного завдання, яке складається з розрахунково-ситуаційної задачі та управлінського рішення за результатами розрахунків, відповідно до еталонних відповідей відбувається за загальними критеріями, які наведені в таблиці 2.

Таблиця 2.

Таблиця оцінювання *ситуаційного комплексного завдання*

За національною шкалою	Критерії оцінювання
відмінно	Завдання виконано повністю і оформлено належним чином або завдання виконано на 100%, але припущено незначних неточностей в оформленні.
добре	Завдання виконано не менш як на 75%, припущено незначних неточностей в оформленні.
задовільно	Завдання виконано менше ніж на 50% за умови припущення незначних помилок в оформленні.
незадовільно	Завдання виконано менше ніж на 25%, допущено принципові помилки в оформленні.

По кожному варіанту визначається сума правильних відповідей по тестах та оцінюється вірність виконання ситуаційного комплексного завдання. Підсумкова оцінка за кваліфікаційних іспит визначається шляхом визначення середнього арифметичного двох оцінок, з обов'язковим занесенням до протоколу ЕК.

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Дисципліна: **Менеджмент на транспорті**

Програма навчальної дисципліни

Послуги як об'єкт управління

Економічна сутність та особливості послуг як товару: Роль сфери послуг в економічній системі країни. Поняття і сутність послуги. Особливості послуги як

специфічного виду товару. Підприємства сфери послуг як соціально-економічна система.

Класифікація і загальна характеристика послуг: Класифікація і систематизація послуг. Загальна характеристика основних видів послуг. Транспортні послуги. Особливості надання послуг пасажирським транспортом. Ринок послуг України: Теоретичні засади функціонування ринку послуг. Особливості ринку послуг. Інфраструктура ринку послуг. Конкуренція на ринку послуг.

Сутність і особливості менеджменту у сфері послуг: Сутність менеджменту сервісного підприємства. Ціль та завдання менеджменту у сфері послуг. Рівні управління сервісного підприємства. Складові системи менеджменту підприємства сфери обслуговування. Методи управління сервісним підприємством.

Планування діяльності сервісного підприємства: Сутність і особливості планування у сфері послуг. Види планування у сфері послуг. Місія та цілі сервісного підприємства. Принципи планування у сфері послуг.

Основи теорії менеджменту у сфері транспортних послуг

Процес організації менеджменту у сфері послуг: Поняття організації, як функції менеджменту. Організаційна структура управління сервісного підприємства: типи і характерні особливості. Життєвий цикл підприємства сфери обслуговування.

Мотивація як функція менеджменту: Сутність поняття "мотивація" та мотиваційний процес. Особливості, помилки та принципи мотивування на підприємствах сфери обслуговування

Управлінський контроль сервісного підприємства: Сутність контролю і його значення в управлінні сервісним підприємством. Принципи ефективного контролю сервісної діяльності. Контроль якості послуг

Управління транспортним комплексом

Загальна характеристика транспортної системи України: Єдина транспортна система України. Роль транспорту в економіці країни. Правове регулювання діяльності транспорту.

Вантажні та пасажирські перевезення: Розподіл вантажних та пасажирських перевезень між видами транспорту. Характеристика основних вантажо- та пасажиропотоків. Особливості та основні показники залізничного, автомобільного, морського, річкового, повітряного та трубопровідного транспорту. Особливості транспортного обслуговування міст та інших населених пунктів. Сфери раціонального використання місцевого електротранспорту

Міський транспорт пасажирський: Міський пасажирський транспорт України. Стан міського пасажирського транспорту України на прикладі м. Києва та перспективи його розвитку. Виготовлення та ремонту трамваїв і тролейбусів. Загальні відомості про метрополітен. Технічні пристрої і споруди в метрополітені. Основні напрямки будівництва метрополітенів в Україні.

Організація виробничої діяльності на міському пасажирському електротранспорті: Особливості організації міського електротранспорту. Зарубіжний досвід організації міського транспорту. Організація пасажироперевезень міським електричним транспортом.

Організація виробничої діяльності на міському автомобільному транспорті: Порядок і умови організації перевезень пасажирів та багажу автомобільним транспортом. Організація перевезень вантажів автомобільним транспортом.

Основні напрями комплексного розвитку транспортної системи України: Удосконалення системи управління транспортною системою. Перспективи розвитку транспортного комплексу.

Забезпечення управління та розвитку підприємств сфери послуг

Розробка і прийняття управлінських рішень у сфері послуг: Сутність і класифікація рішень у менеджменті сфери послуг. Підходи до прийняття управлінських рішень. Фактори, що впливають на розробку і прийняття управлінських рішень.

Організація комунікаційних процесів у сфері обслуговування: Сутність і види комунікацій в управлінні сервісним підприємством. Процес комунікацій. Комунікаційні бар'єри і шляхи їх подолання. Особливості комунікаційної політики у сфері послуг.

Культура сервісного підприємства: Організаційна культура сервісного підприємства. Культура менеджменту сервісного підприємства. Соціально-психологічний клімат сервісного підприємства.

Перелік питань для самопідготовки до кваліфікаційного іспиту:

1. Менеджмент як система. Рівні управління транспортного підприємства.
2. Функції, процес та методи управління транспортним підприємством
3. Сутність, види, принципи та процес планування у сфері послуг
4. Поняття організації як функції менеджменту
5. Організаційна структура управління транспортного підприємства: типи і характерні особливості
6. Системний підхід в управлінні міськими транспортними підприємствами
7. Ефективність пасажирських перевезень
8. Організація роботи служб транспортного об'єкта
9. Добові й змінні завдання. Оперативне управління. Інструктаж персоналу.
10. Мотивація як функція менеджменту у сфері послуг.
11. Сутність і класифікація рішень у менеджменті сфери послуг
12. Процес підготовки, прийняття та реалізації управлінських рішень
13. Методи і способи прийняття управлінських рішень у сфері послуг
14. Сутність і види комунікацій. Комунікаційний процес
15. Сутність, основи і форми влади в управлінні. Вплив. Авторитет.
16. Лідерство: сутність і його основні ознаки. Стили управління
17. Соціально-психологічний клімат сервісного (транспортного) підприємства

Список рекомендованих джерел

Основна

1. Білорус Т.В. Практикум з менеджменту: навчальний посібник. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2020. 185 с.

2. Дмитрієв І.А. Транспортне підприємництво: навч. посіб. / І.А. Дмитрієв, Я.С. Левченко. Харків: ФОП Бровін О.В., 2018. 308 с.

3. Маруніч В.С., Шморгун Л.Г. та ін. Організація та управління пасажирськими перевезеннями: підручник/ за ред. доц. В.С. Маруніч, проф. Л.Г. Шморгуна. Київ: Міленіум, 2017. 528 с.

4. Моргулець О. Б. Менеджмент у сфері послуг. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 384 с.

Додаткова

5. Бараш Ю.С. Менеджмент. Навч. посіб. для студентів вищих навч. закладів залізн. трансп. Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. Дніпропетровськ, 2015. 80 с.

6. Бараш Ю. С. Менеджмент. Навч. посіб. для студентів вищих навч. закладів залізн. трансп. У 2 ч. Ч. 2 / Ю. С. Бараш; Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна: Дніпро, 2016. 87 с.

7. Жарська І.О. Практикум з маркетингу: теоретичні основи, тести, завдання, кейсові справи. Одеса: Атлант VOI COIU, 2016. 284 с.

Інформаційні ресурси

8. Горяїнов О.М. Вантажні перевезення: Конспект лекцій. Харків: ХНАМГ, 2009. 109 с. <https://studfile.net/preview/5592311/>

9. Закон України «Про транспорт» від 10.11.1994 № 232/94-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws>

10. Економічна статистика / Економічна діяльність / Транспорт Пасажирооборот та кількість перевезених пасажирів. Держстат України. 2021. URL: ukrstat.gov.ua. (дата звернення: 28.08.2022)

11. Кількість перевезених пасажирів за видами транспорту. Держстат України. 2021. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/tr/tr_rik/tr_rik_u/kp_pas_vt_u.htm. (дата звернення: 28.08.2022)

12. Пугачевська К. Сфера послуг в Україні: особливості розвитку та стратегічні перспективи / К. Пугачевська URL://www.vestnik-econom.mgu. od.ua/journal/2016/18-2016/12.pdf (дата звернення: 29.08.2022)

13. Статистичні дані по галузі автомобільного транспорту. Міністерство інфраструктури України. 2020. [Статистичні дані по галузі автомобільного транспорту - Міністерство інфраструктури України \(mtu.gov.ua\)](http://mtu.gov.ua). (дата звернення: 28.08.2022)

Дисципліна: Технологія і організація перевезень

Програма навчальної дисципліни

Технологія перевезень

Основи управління процесом перевезень: Основи транспортного законодавства. Історія розвитку транспорту. Транспорт як галузь матеріального виробництва. Єдина транспортна система та її елементи. Види транспорту Види транспорту та їх технічне оснащення. Основи транспортного процесу . Маркування вантажів. Види маркування. Призначення основних написів на тарі. Основи транспортного процесу Нерівномірність пасажиропотоків за видами транспорту. Основи технології навантажувально-розвантажувальних робіт. Продуктивність машин та пристроїв, які використовуються для НРР. Склади. Їх призначення та класифікація . Основи технологічного процесу роботи пасажирських станцій та вантажних вузлів. Роль та значення пасажирських і промислових вузлів та станцій. Взаємодія різних видів транспорту. Основи управління на транспорті

Транспортно-експедиційна діяльність: Транспортно-експедиційне обслуговування підприємств та організацій. Транспортно-експедиційне обслуговування в Україні та закордоном. Структура транспортно-експедиційного обслуговування Міжнародні системи та організації транспортно-експедиційного обслуговування.

Організація роботи автостанцій: Технологічний процес роботи автостанцій та вокзалів. Правила надання послуг з обслуговування пасажирів автостанціями та вокзалами. Організація культурно-побутового обслуговування пасажирів та водіїв на вокзалах Задачі та види основних та сервісних служб. Склад звукової інформації. Організація продажу квитків. Організація роботи камери схову. Вимоги до роботи камери схову. Режими роботи камери схову.

Організація перевезень

Організація вантажних перевезень: Оперативне планування вантажних перевезень. Оптимізація дрібно партійних перевезень вантажів. Розробка оптимальних маршрутів доставки вантажів транспортної мережі. Масове перевезення вантажів. Розмір партії вантажу Організація роботи рухомого складу на лінії Правила перевезення вантажів на Україні. Організація міжнародних перевезень вантажів. Вимоги до рухомого складу, що перевозять вантажі в міжнародному сполученні. Організація праці водіїв, що виконують міжнародні перевезення. Документообіг міжнародних перевезень.

Організація пасажирських перевезень: Організація перевезень пасажирів у містах Автоматизовані методи обстеження пасажиропотоків Вибір методу обстеження. Критерії оцінки якості обслуговування пасажирів. Організація перевезень пасажирів легковими автомобілями та маршрутними таксі у містах. Структура центральної диспетчерської служби з перевезень пасажирів, вимоги до центральної диспетчерської служби. Засоби автоматизованої системи управління в керуванні перевезеннями пасажирів. Організація перевезень пасажирів тролейбусами і трамваями. Структура парку трамвайно-тролейбусних перевезень. Основні критерії з розробки та прокладання трамвайно-тролейбусних маршрутів. Основи експлуатації метрополітенів. Технічні засоби для організації руху поїздів. Пропускна спроможність лінії метро. Організація роботи станцій. Диспетчерське керівництво поїздів. Система інформації. Форми і методи організації перевезень пасажирів у приміських та міжміських сполученнях поїздами. Правила перевезення пасажирів поїздами у приміських та міжміських сполученнях. Оперативне керування перевезеннями пасажирів.

Перелік питань для самопідготовки до кваліфікаційного іспиту

1. Основи транспортного процесу
2. Основи технології навантажувально-розвантажувальних робіт
3. Основи технологічного процесу роботи пасажирських станцій та вантажних вузлів
4. Транспортно-експедиційне обслуговування підприємств та організацій
5. Структура транспортно-експедиційного обслуговування
6. Технологічний процес роботи автостанцій та вокзалів
7. Організація культурно-побутового обслуговування пасажирів та водіїв на вокзалах
8. Вантажні та пасажирські перевезення
9. Міський пасажирський транспорт
10. Організація виробничої діяльності на міському пасажирському електротранспорті

11. Організація виробничої діяльності на міському автомобільному транспорті

Список рекомендованих джерел

Основна

1. Закон України «Про транспорт» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1994, N 51, ст.446)
2. Маруніч В.С., Шморгун Л.Г. та ін. Організація та управління пасажирськими перевезеннями: підручник/ за ред. доц. В.С. Маруніч, проф. Л.Г. Шморгуна Київ: Міленіум, 2017. 528 с.
3. Ізтелеуова М.С. Організація та логістика перевезень: підручник / М.С. Ізтелеуова, І.В. Грицук, П.М. Арімбекова, Л.А. Тарандушка. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 264с.
4. Давідіч Ю. О., Фалецька Г.І. Конспект лекцій з дисципліни «Організація і технологія перевезень». Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 36 с. [МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ \(kname.edu.ua\)](http://kname.edu.ua)

Додаткова

5. Панченко С.В., Каграманян А.О., Блиндюк В.С. Вантажні перевезення. Управління вантажною і комерційною роботою: Підручник. Харків: УкрДУЗТ, 2016. 462с.
6. Галкін А.С., В. П. Левада, Ю. А. Давідіч, Н. В. Давідіч, К. Є. Вакуленко. Міжнародні перевезення : теорія та практика : навч. посібник : у 2 кн. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 182 с.

Інформаційні ресурси

7. Горяїнов О.М. Вантажні перевезення: Конспект лекцій. Харків: ХНАМГ, 2009. 109 с. <https://studfile.net/preview/5592311/>(дата звернення: 28.08.2021)
8. Закон України «Про транспорт» від 10.11.1994 № 232/94-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws>

Дисципліна: **Маркетинг транспортних послуг**

Програма навчальної дисципліни

Сутність маркетингу і його роль у сучасній економіці

Сутність поняття «Маркетинг», збутовий і маркетингові підходи щодо управління діяльністю. Розвиток маркетингу, його концепції і види. Ринок транспортних послуг та його продукція. Основні поняття ринку транспортних послуг. Організаційно-методичні та наукові засоби та інструменти маркетингу на ринку транспортних послуг. Маркетинг на ринку транспортних послуг. Принципи маркетингу на ринку транспортних послуг. Фактори що впливають на результати маркетингу у сфері перевезень. Цілі і функції маркетингу на ринку транспортних послуг. Комплекс маркетингу на ринку транспортних послуг. Нормативно-правова база маркетингової діяльності в Україні.

Маркетинговий інструментарій у сфері послуг. Комплексне дослідження ринку транспортних послуг

Поняття «Маркетингові дослідження» ринку транспортних послуг та методи досліджень. Організація маркетингових досліджень на ринку транспортних послуг. Комплексний аналіз ринку транспортних послуг в сфері

вантажних перевезень. Натурний метод обстеження районів тяжіння. Дослідження ринку транспортних послуг у сфері пасажирських перевезень. Формування попиту і стимулювання збуту послуг в сфері пасажирських перевезень. Маркетингові дослідження споживачів ринку транспортних послуг. Дослідження альтернативних видів транспорту – конкурентів. Питання, що підлягають з'ясуванню при вивченні конкурентних видів транспорту. Дослідження конкурентоспроможності транспортних послуг. Параметри конкурентоспроможності транспортних послуг. Поняття кон'юнктури та її маркетингове дослідження ринку транспортних послуг. Маркетингові дослідження ринкових можливостей транспортних суб'єктів господарювання, транспортної забезпеченості і доступності. Створення суб'єктом господарювання конкретного виду транспорту передумов, щоб потенційні споживачі купували його послуги. Завдання маркетингу ринку транспортних послуг залежно від рівня попиту. Напрямки практичної діяльності підрозділів маркетингу залізничного транспорту в умовах кризових явищ.

Сегментування ринку транспортних послуг

Типи, логіка і стратегія сегментування ринку транспортних послуг. Сегментація ринку транспортних послуг у сфері перевезень: вантажних і пасажирських перевезень.

Управління маркетингом на транспорті

Особливості управління маркетингом на транспорті. Організація системи управління маркетингом на ринку транспортних послуг. Маркетинг у системі фірмового обслуговування. Місце і роль маркетингу в транспортно-експедиційному обслуговуванні та в операторських компаніях на транспорті. Прогнозування і оптимізація перевезень у сучасних умовах. Прогнозування попиту і збуту послуг пасажирських перевезень. янгу. Маркетингова інформація у системі управління та джерела її одержання.

Цінова політика на ринку транспортних послуг

Маркетингові підходи щодо цінової політики на ринку транспортних послуг. Види цінової політики. Методи ціноутворення. Поняття та види попиту на транспортні послуги. Фактори що впливають на ціну транспортних послуг. Маркетингові принципи формування цін у транспортному комплексі.

Комунікаційна політика на транспорті

Сутність комунікаційної політики. Формування іміджу виду транспорту або його суб'єкту господарювання. Маркетингові посередники. Реклама послуг на транспортних підприємствах та оцінка результатів рекламної діяльності. Рекламна діяльність на залізницях закордонних країн.

Визначення ефективності заходів маркетингу на транспорті

Економічна ефективність маркетингових заходів що не вимагають капітальних вкладень. Методи оцінки поза транспортного ефекту маркетингової діяльності. Визначення ефекту від прискорення обороту капіталу. Методи

визначення економічної ефективності заходів маркетингу що вимагають додаткових інвестицій. Визначення потоку коштів і показників комерційної ефективності інвестиційного маркетингу. Приклади визначення комерційної ефективності маркетингової діяльності на транспорті.

Перелік питань для самопідготовки до кваліфікаційного іспиту

1. Ринок транспортних послуг та його продукція.
2. Організація маркетингових досліджень на ринку транспортних послуг.
3. Методи ціноутворення.
4. Поняття та види попиту на транспортні послуги.
5. Фактори що впливають на ціну транспортних послуг
6. Сутність комунікаційної політики.
7. Формування іміджу виду транспорту або його суб'єкту господарювання.
8. Реклама послуг на транспортних підприємствах та оцінка результатів рекламної діяльності.
9. Маркетингові дослідження ринкових можливостей транспортних суб'єктів господарювання, транспортної забезпеченості і доступності.
10. Організаційно-методичні та наукові засоби та інструменти маркетингу на ринку транспортних послуг.

Список рекомендованих джерел

Основна

1. Аксьонов І. М. Теоретичні та практичні аспекти маркетингу транспортних послуг / І. М. Аксьонов, В. І. Копитко. Львів: Новий світ 2000, 2012. 340 с.
2. Зоріна О.І. Маркетинг транспортних послуг: Навч. посібник. /О. І. Зоріна, В. А. Волохов, І. В. Волохова та ін. Харків: УкрДУЗТ, 2018. 305 с.
3. Іщенко Н.М. Маркетинг транспортних послуг : навч. посіб. для студ.спеціальності «Економіка підприємства» / Н.М. Іщенко. Миколаїв: ЧДУ ім.Петра Могили, 2013. 272 с.

Додаткова

4. Сенишин О. С., Кривешко О. В. Маркетинг : навч. посібник. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. 347 с. 2.
5. Старостіна А.О. Маркетинг. Навчальний посібник / Старостіна А.О.,Кравченко В.А., Пригара О.Ю., Ярош-Дмитренко Л.О. / За заг.ред. проф. Старостіної А.О. Київ: «НВП «Інтерсервіс», 2018. 216 с.

6. Інформаційні ресурси

7. Державна служба статистики URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
8. Зоріна О.І. Маркетинг транспортних послуг: Навч. посібник/ О. І. Зоріна,В. А. Волохов, І. В. Волохова та ін. Харків: УкрДУЗТ, 2018. 305 с.
URL:<http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/2443/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>
9. Інкотермс URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/інкотермс>
10. Комунальне підприємство «Київпастрас» URL: <http://kpt.kiev.ua/>
11. Міністерство інфраструктури України URL: <https://mtu.gov.ua/>
12. Укрпошта URL: <https://ukrposhta.ua/>
13. Рахман М. С., Заїка О. В., Чорній Д. М. Маркетинговий аналіз транспортних послуг України на зовнішньому ринку . Modern Economics. 2021. № 29(2021). С. 143-150.
[https://doi.org/10.31521/modecon.V29\(2021\)-22](https://doi.org/10.31521/modecon.V29(2021)-22)

Дисципліна: **Логістика**

Програма навчальної дисципліни

Виробнича логістика

Понятійний апарат логістики: Поняття і суть логістики. Поняття та етапи розвитку логістики. Основні вимоги та тенденції розвитку логістики. Наукова база логістики. Мета, завдання та функції логістики. Основні принципи логістики. Засади сучасної логістики. Основні визначення у сфері логістики. Класифікація та види логістичних систем. Інструменти прийняття рішень в логістичних системах. Матеріальний потік і його характеристика. Види матеріальних потоків. Логістичні операції.

Виробнича логістика: Поняття виробничої логістики. Традиційна і логістична концепція організації виробництва. Логістичне управління виробничого підприємства фазова структуризація логістики. Планування та стратегічний вибір логістики. Об'єкти логістичного управління та логістичні завдання. Логістичні потоки. Логістична діяльність. Логістична концепція «MRP». Мікрологістична концепція KANBAN. Мікрологістична концепція «Оптимізована виробнича технологія». Мікрологістична концепція «Худе виробництво».

Закупівельна логістика: Сутність і завдання закупівельної логістики. Завдання «зробити або купити». Планування закупівель. Вибір постачальника. Визначення економічного розміру замовлення. Система постачань «точно у термін» в закупівельній логістиці.

Транспортна логістика: Сутність і завдання транспортної логістики. Завдання «зробити або купити». Планування закупівель. Вибір постачальника. Визначення економічного розміру замовлення. Система постачань «точно у термін» в закупівельній логістиці.

Складська переробка продукції

Логістика запасів: Складська переробка продукції. Склади: Поняття, класифікація та функції складів. Оцінка роботи складу. Цілі системи управління запасами. Технологія управління складами. Вибір оптимального розміру складу. Логістика запасів: Матеріальні запаси, причини їх створення. Управління запасами. Поняття та класифікація запасів. Витрати та утримання запасів. Вибір оптимальної величини запасів. Системи регулювання запасів. Стратегія регулювання запасами. Аналіз ABC-XYZ в управлінні матеріальними запасами. Переваги і недоліки різних систем управління запасами: переваги і недоліки різних систем управління запасами. Ефективність логістичної системи, методика її оцінювання. Управління логістичними витратами. Планування використання потужностей. Управління матеріальними потоками. Контроль матеріального потоку.

Перелік питань для самопідготовки до кваліфікаційного іспиту

1. Основні принципи логістики.
2. Класифікація та види логістичних систем
3. Матеріальний потік і його характеристика.
4. Види матеріальних потоків.
5. Логістичні операції.
6. Поняття виробничої логістики
7. Логістичні потоки. Логістична діяльність.
8. Логістична концепція «MRP».

9. Мікрологістична концепція KANBAN.
10. Сутність і завдання закупівельної логістики
11. Визначення економічного розміру замовлення
12. Склади: оняття, класифікація та функції складів.
13. Управління запасами.
14. Аналіз ABC-XYZ в управлінні матеріальними запасами.
15. Переваги і недоліки різних систем управління запасами.
16. Ефективність логістичної системи, методика її оцінювання.

Список рекомендованих джерел

Основна:

1. Марченко В.М. Логістика: Підручник/ В.М. Марченко, В.В. Шутюк. Київ: Видавничий дім «Артек», 2018. 312 с
2. Пономарьова Ю. В. Логістика: Навч. посіб./ Ю.В.Пономарьова. Київ: Центр навчальної літератури., 2005. 328 с.
3. Тюріна Н. М. Логістика : Навч. посіб. / Н. М.Тюріна, І. В. Гой, І. В. Бабій. Київ: «Центр учбової літератури», 2015.392 с.

Додаткова:

4. Гурч Л.М. Логістика: Навч.посіб./ Л.М. Гурч. Київ: ДП ВД «Персонал» 2008. 560 с.
5. Федорова В.О. Логістика: навчальний посібник / В.О. Федорова, В.В. Блага. Харків: ФОП Бровін О.В., 2019. 153 с.
6. Ястремська О. М. Логістика : навчальний посібник для студентів. /К.В. Мельникова, Т. О. Колодізева, О. В. Авраменко та ін.. За заг. ред. докт. екон. наук, професора Ястремської О. М. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 272 с.

Інформаційні ресурси:

7. Марченко В.М. Логістика: Підручник/ В.М. Марченко, В.В. Шутюк. Київ: Видавничий дім «Артек», 2018.312 с.
URL:https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/36003/1/Logistyka_Marchenko.pdf
8. Тюріна Н. М. Логістика : Навч. посіб. / Н. М.Тюріна, І. В. Гой, І. В. Бабій. Київ: «Центр учбової літератури», 2015. 392 с.
URL:https://dut.edu.ua/uploads/1_1228_89357192.pdf

Дисципліна: Комерційна діяльність на транспорті

Програма навчальної дисципліни

Характеристика правових відносин, які виникають у процесі перевезень

Основи комерційної роботи на транспорті: Загальна модель ринку транспортних послуг. Сутність комерційної роботи транспортних підприємств. Види комерційної діяльності транспортних підприємств. Вимоги до персоналу комерційних служб транспортних підприємств. Основні задачі комерційних служб транспортних підприємств.

Характеристика транспортних послуг: Особливості транспортної послуги. Класифікація послуг транспортних підприємств. Показники якості транспортних послуг. Типи транспортних підприємств та їх функції. Напрямки в сфері організації транспортних послуг.

Нормативно-правова база комерційної діяльності на транспорті: Правові засади організації перевезень вантажів. Регулювання допуску до транспортного обслуговування. Методичні основи проектування системи якості на транспортних підприємствах. Легалізація комерційної діяльності. Ліцензування комерційної діяльності.

Загальні положення про організацію праці робітників транспорту

Особливості функціонування транспортних підприємств: Класифікація виробництв транспортних підприємств. Продукція основного виробництва транспортного підприємства. Загальні принципи організації роботи транспортних підприємств. Режим роботи водіїв.

Комерційна робота при організації збуту транспортних послуг: Види ринків. Ємність ринку. Сегментація ринків.

Документальне оформлення доставки вантажів: Система транспортної документації за договором на перевезення вантажу. Транспортна документація на морському транспорті. Транспортна документація на внутрішньому водному транспорті. Транспортна документація на повітряному транспорті. Транспортна документація на залізничному транспорті. Транспортна документація на автомобільному транспорті. Товаросупроводжувальна документація. Організація документообігу.

Конкуренція як засіб реалізації комерційної діяльності: Сутність конкуренції. Форми і методи конкурентної боротьби. Конкурентоздатність підприємства.

Відповідальність по перевезеннях

Види договорів між вантажними транспортними підприємствами і споживачами транспортних послуг: Договір перевезення вантажів. Договір транспортної експедиції. Договір на організацію транспортного обслуговування.

Вивчення потреб та прогнозування попиту: Схеми послідовного вивчення потреб індивідуального та виробничого характеру. Методи обстеження транспортних потреб. Прогнозування потреб та попиту. Взаємодія суб'єктів ринку транспортних послуг.

Стратегії маркетингу транспортних послуг: Життєвий цикл послуги. Концепції ринкової поведінки підприємств. Стратегії маркетингу по стадіям життєвого циклу послуги.

Конкуренція та кооперація на транспорті: Види і форми конкуренції. Державне регулювання конкуренції. Методика аналізу діяльності конкурентів. Кооперація підприємств в ринкових умовах.

Комерційна робота при прийомі, здачі та на шляху прямування вантажу: Підготовка вантажу до перевезення. Маркування вантажу. Ваги, їхня класифікація та способи визначення маси вантажу. Види відправок. Операції на шляху прямування вантажу. Переадресування вантажу.

Психологія та етика комерційної діяльності: Поняття про професійну психологію, етики, етикеті. Особистісні та професійні вимоги до комерційного працівника. Діловий етикет підприємця-комерсанта. Організація та ведення ділових переговорів. Діловий протокол. Ділові листи в комерційній роботі.

Реклама в комерційній діяльності: Поняття, суть і завдання реклами. Основні принципи та канали реклами. Реклама на транспорті. Український ринок реклами: сучасність та перспективи.

Розвиток лізингу (фінансової оренди): Поняття і сутність лізингу. Предмет і суб'єкт лізингу. Види лізингу.

Перелік питань для самопідготовки до кваліфікаційного іспиту:

1. Комерційні угоди та договори

2. Типові форми договорів
3. Договір перевезення вантажів
4. Договір транспортної експедиції
5. Договір на організацію транспортного обслуговування
6. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності
7. Методи регулювання ціни. Методи ціноутворення.
8. Маркування вантажу
9. Види відправок
10. Операції на шляху прямування вантажу
11. Режим роботи та відпочинку водія за тахографом
12. Види матеріальної відповідальності
13. Організація перевезень автомобільним транспортом
14. Поняття і сутність лізингу. Предмет і суб'єкт лізингу.
15. Види лізингу.

Список рекомендованих джерел

Основна

1. Господарський кодекс України URL: [Господарський кодекс України | від 16.01.2003 № 436-IV \(rada.gov.ua\)](http://rada.gov.ua)
2. Закон України «Про транспорт» URL: [Про транспорт | від 10.11.1994 № 232/94-ВР \(rada.gov.ua\)](http://rada.gov.ua)
3. Дмитрієв І.А. Транспортне підприємництво: навч. посіб. Харків: ФОП Бровін О.В., 2018. 308 с.
4. Маруніч В.С., Шморгун Л.Г. та ін. Організація та управління пасажирськими перевезеннями: підручник/ за ред. доц. В.С. Маруніч, проф. Л.Г. Шморгуна Київ: Міленіум, 2017. – 528 с.
5. Левченко Я.С. Транспортне підприємництво. Харків: ХНАДУ, 2017. 108 с.
6. Нагорний Є.В. Комерційна робота на транспорті: підручник / Є.В. Нагорний, Н.Ю. Шраменко, Г.І. Нестеренко. Харків: ХНАДУ, 2012. 268 с.

Додаткова

7. Волобуєва Т. В. Комерційна робота на транспорті: методичні вказівки до виконання контрольної роботи для студентів, що навчаються за освітньо – професійною програмою «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» підготовки бакалаврів із галузі знань 27 – «Транспорт» за спеціальністю 275 – «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» / Т. В. Волобуєва, К. Ю. Соколюк; Одеська державна академія будівництва та архітектури. Одеса: ОДАБА, 2021. 25 с.
8. Жарська І.О. Практикум з маркетингу: теоретичні основи, тести, завдання, кейсові справи: навч. посіб. Одеса: Атлант ВОІ СОГУ, 2016. 284 с.
9. Селезньов В.В. Основи ринкової економіки. В.В. Селезньов. – Київ: А.С.К., 2016. – 688 с.

Інформаційні ресурси

10. Базиліук А. В. Бухгалтерський і податковий облік автотранспорту та перевезень / А. В. Базиліук, О. Ш. Малишкін. Київ: Центр учбової літератури. 2011. URL: https://pidruchniki.com/14170120/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/organizatsiya_pasazhirskih_a_vtoperevezen.
11. Дмитрієв І.А. Транспортне підприємництво: навч. посіб. Харків: ФОП Бровін О.В., 2018. 308 с. URL: [Трансп_підпр.pdf \(khadi.kharkov.ua\)](http://khadi.kharkov.ua)
12. Петрінко В.С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с. URL: [31879 \(uzhnu.edu.ua\)](http://uzhnu.edu.ua)

13. Автомобільний транспорт та інфраструктура: IV Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, Україна, 21–23 квітня 2021 року: тези конференції. Київ. 2021. 231 с. URL: [НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ \(nubip.edu.ua\)](http://nubip.edu.ua)